

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

EESTI KALANDUSE STRATEEGIA 2014-2020 ETTEVALMISTAV EKSPERTKOMISJON

PROTOKOLL

Tallinn

2. mai 2012 nr 4

Algus kell 13.00, lõpp kell 16.30

Juhatas: Toomas Kevvai
Protokollis: Kädi-Liis Sepp

Võtsid osa: Toomas Kevvai, Aivo Lind (Ahto Järviku asendaja), Kalle Liebert, Urmas Pirk, Aare Tuvi (Ain Soome asendaja), Mati Sarevet (Toomas Tamme asendaja), Endrik Tõnsberg, Mart Undrest, Priit Saksing, Valdur Noormägi

Puudusid: Madis Reinup, Ain Järvalt, Ants Kikas, Kersti Kõiv, Karel Lember, Maret Merisar, Juhani Papp, Toomas Saat, Eedi Sepp, Ivar Sikk, Arne Taggo Hannes Ulmas, Tiiu Kupp

Kutsutud: Põllumajandusministeerium - Eve Külmallik, Maarja Purik, Merje Frey,
Eesti Kalaliit - Toomas Kõuhkna, Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu-Aldona Baum

Päevakord:

1. Sissejuhatus.
2. Läänemere traalpüügi ja kaugpüügi SWOT-analüüside arutelud töögruppides
3. Kokkuvõte.

Sissejuhatus

Toomas Kevvai selgitab sissejuhatuses koosoleku eesmärki, milleks on Kalanduse Strateegia 2014-2020 jaoks Läänemere traalpüügi ja kaugpüügi SWOT analüüside koostamine. Koosolekul valmivad SWOT analüüsid saavad kajastatud Kalanduse Strateegilises dokumendis eraldi peatükkide raames ning SWOT analüüside tulemuste põhjal töötatakse koostöös sektoriga välja kalanduse arenguvajadused ja leitakse instrumendid, mille abil need praktikas ellu viiakse.

Koosolekul moodustatakse osalejatest kolm töögruppi, kellest kaks koostavad Läänemere traalpüügi ja üks kaugpüügi SWOT analüüsi. Analüüside tulemused koondatakse ministeeriumi ametnike poolt, seejärel kooskõlastatakse sektori esindajatega.

Arutelu

Töögruppide arutelude tulemusena valmisid järgmised SWOT analüüsid:

Traalpüügi SWOT analüüs I töögrupp (Mart Undrest`i juhtimisel)

Tugevused:

- 1) ajalooline väljakujunenud kvoodisüsteem, kvoodihaldajate kontsentreeritus;
- 2) väljakujunenud turud, olemasolev nõudlus;
- 3) tarneahel püügist-müügile (keskendub inimtoiduks, kõrge kvaliteet, logistika);
- 4) ühistegevus, sh TO (koostöö);
- 5) koostöövalmidus sektoris, ettevõtete koostöövalmidus – ühtse Eesti nimel;
- 6) olemasolev ressurss.

Nõrkused:

- 1) püügivõimaluste vähenemise järsk dünaamika;
- 2) amortiseerunud laevastik, vana, kulukas jm;
- 3) laevastiku madal efektiivsus – ei kasuta maximaalselt võimet, kinni ka kvootides;
- 4) töäjõud (vanus, kvalifikatsioon);
- 5) järelevalve koormav – ettevõtjale.

Ohud:

- 1) muudatused seadusandluses (aktsiisid, püügitasud, mis tulevad sektorile ootamatult);
- 2) liigne kontsentreeritus ida turgudele;
- 3) keskkonnast tulenevad ohud (saaste, reostus, parasiidid);
- 4) tootmiskulude järsk kasv (energia);
- 5) püügivõimsuste ja püügivõimaluste tasakaal (laevastiku efektiivsuses on ruumi, seega risk väike) olemasoleva kvoodi jaoks võimalus liiga suur.

Võimalused:

- 1) infrastruktuuri arendamine;
- 2) tasakaal püügivõimaluste ja võimsuse vahel;
- 3) tururiskide hajutamine, tootearendus;
- 4) kvalifitseeritud tööjõuga varustatavuse ja jätkusuutlikkuse tagamine;
- 5) Eesti kvoodi väliste võimaluste kasutamine (toorainega varustamisel);
- 6) sesoonsusest tulenevalt: püügiosak muude liikide osas nt tursale – Toomas Kevvai poolt tõstatatud.

Traalpüügi SWOT analüüs II töögrupp (Valdur Noormägi juhtimisel)

Tugevused:

- 1) olemasolev ressurss, olemasolev püügivõimsus;
- 2) kindlad eksportturud;
- 3) logistika ja külmutuskeskused;
- 4) järelevalve efektiivne;
- 5) varude seire on pidev;

- 6) toimiv toetuskeem sektoris, mis on tugevdanud sektorit, võrreldes naaberriikidega.

Nõrkused:

- 1) vähenemise järsk dünaamika;
- 2) alternatiivsete liikide püüdmiseks kvoodid liiga väikesed;
- 3) tootmise kallinev omahind;
- 4) vananev tööjõud ja kvalifikatsioon;
- 5) liigne sõltuvus ida turgudest;
- 6) traalpüügi hooajalisus (koormav ettevõtjale ja töötajale, ei ole pakkuda stabiilset tööd);
- 7) Eesti nõrk positsioon Euroopa Liidus (Luxemburgi kogemus, kolmandate riikidega vahenduslepingute keelamine);
- 8) liigne tootmisvõimsus (alternatiivide otsimine, peaks minema vist ohtude alla ja võimaluste all leidma lahendusi).

Ohud:

- 1) Läänemere saastatus (raskemetall);
- 2) ebapiisavad püügikvoodid;
- 3) hinnamulli tekkimine;
- 4) energiakandjate tõus;
- 5) püügitasude suurenemine;
- 6) riskantsed turud (ida turud);
- 7) suur sõltuvus toetustest.

Võimalused:

- 1) kilu ja räime ressursi suurenemine;
- 2) lepingud kolmandate riikidega ja kvoodi vahetamise võimalused;
- 3) stabiilne tooraine hind;
- 4) eksportnõudluse kõrge tase;
- 5) Euroopa Liidu toetuste kasutamine mis soodustab inimtoiduks toodete valmistamist;
- 6) Euroopa Liit läheb üle ITQ-le;
- 7) lossimise infrastruktuuri parendamine.

Kaugpüügi SWOT analüüs (Mati Sarevet'i juhtmisel)

Tugevused:

- 1) olemasolev oskusteave - müük, püük, majandamine;
- 2) olemasolev tööjõud.

Nõrkused:

- 1) olemasolevatele võimsustele ei vasta püügivõimalused;
- 2) tööjõud vananev ja ebakompetentne;
- 3) kütusehinna kallinemine;
- 4) laevade vanus.

Ohud:

- 1) Euroopa Komisjoni poolt tuleneva õiguskindluse puudumine, poliitilised otsused;
- 2) püügivõimaluste vahetamise keelamine;

- 3) investeringutoetuste kadumine;
- 4) ettearvamatus (sõjalised konfliktid, sellest tulenev kütuse hindade suur tõus);
- 5) keskkonnariskid (nt teatavate kütuseliikide keelamine teatavates piirkondades);
- 6) erinevad püügipiirkonnad, erinevad nõuded, kontrollimeetmed erinevates piirkondades erinevad;
- 7) poliitiline risk (nt Kanada sulges kaugpüüdjatele sadamad, see võib juhtuda ükskõik mis riigi poolt, sektor on selle vastu kaitsetu).

Võimalused:

- 1) globaalne nõudlus ja hindade kasv, vähenenud kala pakkumine, Aasiast tuleneva ostujõu kasv;
- 2) koostöös administratsiooniga: kolmandate riikidega kvoodivahetused (Fisheries Partnership Agreement);
- 3) täiendavad püügipiirkonnad – kus oleks võimalus saada uusi võimalusi (nt Barentsis ajalooline püük – kui reguleeritakse tekkivad püügivõimalused Eestile);
- 4) koostöö teadus ja haridusasutustega - et saada kohalikku kvalifitseeritud tööjõudu;
- 5) EMKF vahendid: eelkõige investeringu toetused, MSY oleks ainuke huvi pehmetest toetustest.

Otsustati:

- 1) **Ministeeriumi ametnikud kirjutavad töögruppide aruteluna valminud SWOT analüüsid tööversiooniks ja seejärel saadetakse kooskõlastamiseks komisjoni liikmetele.**
- 2) **Järgmine koosolek toimub juunikuu 2012. a esimesel nädalal, kus päevakorras on sisevete-, rannakalanduse ja harrastuspüügi SWOT analüüside koostamine, samasuguse töökorralduse alusel, töögruppides.**

Toomas Kevvai
Komisjoni esimees

Kädi-Liis Sepp
Protokollija